Do: Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

Zwracam się z prośbą o rozważenie zmian w przepisach dotyczących przyznawania świadczenia kompensacyjnego dla nauczycieli. Obecne wymagania, jakie muszą spełnić osoby ubiegające się o to świadczenie, są zbyt restrykcyjne i nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistej potrzeby osób w wieku bliskim emerytury.

Uważam, że wiek powinien być kluczowym i wystarczającym kryterium przy przyznawaniu tegoż świadczenia . Wiek ten wiąże się często z ograniczoną możliwością znalezienia nowego zatrudnienia, pogarszającym się stanem zdrowia oraz mniejszą atrakcyjnością na rynku pracy. Dodatkowe wymogi, takie jak odpowiedni staż pracy, długotrwałe pozostawanie na zasiłku dla bezrobotnych czy konieczność utraty pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, są niepotrzebnym obciążeniem i dyskryminują osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji z innych powodów. Jeśli chodzi o mnie to jako nauczyciel uczący wielu przedmiotów, udzielający się społecznie i podejmujący różne wyzwania związane z doskonaleniem zawodowym i oraz finalnie opiekujący się poważnie chorymi rodzicami, po ich śmierci nie otrzymałam żadnego wsparcia i pomocy ze strony państwa, choć konstytucja RP gwarantuje mi co najmniej dostęp do świadczeń zdrowotnych i ubezpieczenia. Mimo wielu starań odmówiono mi nie tylko świadczenia ale ubezpieczenia, o które poprosiłam po latach pracy i płacenia składek. Odmówiono mi także odszkodowania z tytułu braku ubezpieczenia przez ZUS wtedy, kiedy potrzebowałam lub byłam chora. Nie mam siły walczyć w sądach ani żebrać o świadczenia, które mi się należą, bo tego typu zostały wprowadzone z myślą o takich nauczycielach jak ja.

Postuluję:

1. Wprowadzenie wieku jako jedynego i wystarczającego kryterium przyznawania świadczenia kompensacyjnego.
2. Rezygnację z wymogu pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez 180 dni.
3. Zniesienie obowiązku wykazania, że przyczyna utraty pracy leżała po stronie pracodawcy. (W moim przypadku utracie dochodu z racji opieki nad rodzicami)
4. Ułatwienie dostępu do świadczenia dla osób, które z powodów zdrowotnych lub rodzinnych nie mogą podjąć pracy.

Wierzę, że wprowadzenie tych zmian przyczyni się do większej sprawiedliwości społecznej i zapewni godne warunki życia osobom w wieku przedemerytalnym.

Osobiście myślę, że osoby, które regulują tego typu sprawy powinny być nauczycielami, żeby zrozumieć problem. Nie jestem szablonowym nauczycielem. Mam jednak nadzieję, że zanim dojdę do 60 roku życia, o ile przetrwam, zostanie mi przyznane wyżej wymieniona forma przedemerytalna.
Z góry dziękuję za empatyczne zrozumienie, z poważaniem

25.02.2025

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych

DUS-II.055.10.2025.CG

Warszawa, dnia 2025-05-09

Dotyczy: wprowadzenia zmiany w przepisach dotyczących przyznawania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

Szanowna Pani,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w odpowiedzi na petycję w ww. sprawie, Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie przedstawia, co następuje.

Z petycji wynika postulat, aby osiągniecie określonego wieku, było jedynym warunkiem, od którego zależy przyznanie prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, wprowadzone ustawą z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych[1] jest rodzajem świadczenia okresowego, które ustaje z dniem poprzedzającym dzień osiągnięcia wieku emerytalnego albo nabycia prawa do emerytury przez osobę uprawnioną. Przysługuje ono, zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o nsk nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w:

- publicznych i niepublicznych przedszkolach,
- publicznych i niepublicznych szkołach, z wyjątkiem niepublicznych szkół nieposiadających uprawnień szkoły publicznej, o których mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw[2], i niepublicznych szkół artystycznych nieposiadających uprawnień publicznej szkoły artystycznej,
- publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe[3],
- publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, o których mowa w art. 2 pkt 6 Prawa oświatowego.

Zgodnie z art. 4 ustawy o nsk, warunkiem uzyskania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego jest osiągnięcie określonego wieku, posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego (wynoszącego 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 174. dalej powoływanej jako: „ustawa o nsk".
[2] Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.
[3] Dz. U. z 2024 r. poz. 737.

tel. 222-500-108
info@mrips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 tej ustawy, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć) oraz rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela[4].

Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje, gdy osoba uprawniona ukończyła:

1) 55 lat - w latach 2009-2014;
2) 55 lat w przypadku kobiet i 56 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2015-2016;
3) 55 lat w przypadku kobiet i 57 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2017-2018;
4) 55 lat w przypadku kobiet i 58 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2019-2020;
5) 55 lat w przypadku kobiet i 59 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2021-2022;
6) 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2023-2024;
7) 56 lat w przypadku kobiet i 61 lat w przypadku mężczyzn - w latach 2025-2026;
8) 57 lat w przypadku kobiet i 62 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2027-2028;
9) 58 lat w przypadku kobiet i 63 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2029-2030;
10) 59 lat w przypadku kobiet i 64 lata w przypadku mężczyzn - w latach 2031-2032.

Z samej istoty nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego wynika, że zostało ono przewidziane dla nauczycieli, stąd też ustawodawca racjonalnie uzależnił, tak jak to wskazano wyżej, przyznanie tego świadczenia nie tylko od osiągniecia określonego wieku (w określonym przedziale czasowym), ale przede wszystkim posiadania wymaganego (20-letniego) okresu szczególnego czasu pracy (pracy nauczycielskiej) w placówkach wskazanych w art 2 pkt 1 ustawy o nsk. Z kolei konieczność rozwiązania przez nauczyciela stosunku pracy została przewidziana dlatego, że to on sam powinien ocenić, kiedy nie może już kontynuować pracy nauczycielskiej.

Wobec powyższego wskazany przez Panią postulat wyrażony w petycji, w opinii Departamentu, jest nieuzasadniony.

Pouczenie
Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Kamiński
Zastępca
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

[4] Zob. wyjątek przewidziany w art. 4 ust. 2 ustawy o nsk.